

REMUS BOGDAN VLĂSCLEANU

ARTA ACTORULUI DE FILM ȘI TV
CURS UNIVERSITAR

REMUS BOGDAN VLĂSCLEANU

ARTA ACTORULUI DE FILM ȘI TV

**Editura UNIVERSITARIA,
Craiova, 2015**

Referenți științifici:

Prof.univ.dr. Alexandru Boureanu

Lect. univ.dr.Ovidiu Georgescu

Copyright 2015 Editura Universitaria

Toate drepturile sunt rezervate Editurii Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

VLĂSCEANU, REMUS

Arta actorului de film și TV : curs universitar / Remus Bogdan

Vlăsceanu. - Craiova: Universitaria, 2015

Conține bibliografie

ISBN 978-606-14-0969-3

791.43(075.8)

Cinematograful n-are nimic comun cu teatrul, afara de un lucru care tine numai de aparență, de cea mai exterioară și mai banală dintre aparențe: ca și teatrul dar ca și dansul, și jocul de arenă, ca și procesiunea este un spectacol colectiv prin intermediul unui actor.

Elie Faure *Funcția cinematografului*

INTRODUCERE

Arta actorului de Film și TV reprezintă o disciplină aparte prin faptul că operează cu alt fel de mijloace de expresie decât Arta actorului de teatru. Cursul este structurat în opt teme fundamentale cu subcapitolele lor și se bazează pe o intensă activitate de creație, observare și dezvoltare a noțiunilor teoretice și pe aplicații practice. Beneficiarul țintă este reprezentat de studenții anului III care, după dobândirea limbajului și noțiunilor de actorie teatru, sunt pregătiți pentru a aborda arta actorului și din altă perspectivă: a cunoașterii și aprofundării studiilor de actorie film.

Pentru a trece la lucrul efectiv cu camera, studentul trebuie să aibă câteva repere în ceea ce privește arta cinematografică unde îi vor fi prezentate: o scurtă radiografie a fenomenului cinematografic începând cu sec. XX, se vor viziona filme și se vor discuta tipologii masculine și feminine de actori de la începuturi și până astăzi, despre producția de film și industria cinematografică.

Se va urmări învățarea și reținerea planurilor cinematografice și se va exersa pentru expresivitatea studentului în funcție de anumite încadrături. În permanență, în cadrul cursului se va avea în vedere exemplul sau modelul. Așadar, va trebui ca studenții să vizioneze mai multe formate de prezentare în televiziune și diverse stiluri cinematografice pentru buna înțelegere și specializarea în acest domeniu.

Studiul personajului continuă, pe tot parcursul cursului ținându-se seama de elemente indispensabile artei actorului de film: estetică, stil, compoziție, post-producție, sarcini, diverse teme și aplicații.

PREZENTAREA CURSULUI

Cursul cuprinde 8 teme în care sunt dezvoltate obiectivele disciplinei *Arta actorului de film și tv* și urmărește pregătirea, educarea și evaluarea studentului prin aplicații practice.

I

OBIECTIVE

1. Introducere în arta cinematografică. Repere istorice.
2. Teoria planurilor de filmare. Aplicații practice.
3. Estetica filmului de artă. Studiu de caz: Tarkovski
4. Modalități de expresie în rol. Diferența dintre *scenă* și *platou*.
5. Elemente de compoziție. Studiul personajului în film. Vizionări și aplicații practice.
6. Actorul în platoul de televiziune. Aplicații pentru emisiune de divertisment, interviu, știri, moderator.
7. Munca actorului în procesul de post-producție a filmului. Aplicații.
8. Sarcinile actorului pe platoul de filmare. Studiul mișcării în cadru.

I.1 Introducere în arta cinematografică. Repere istorice.

Marele ecran a dominat prima jumătate a secolului XX și a deschis un capitol nou în istoria imaginilor, surprinse până atunci doar pe suportul hârtiei fotografice. Crearea iluziei mișcării a frământat fizicienii din toate timpurile. Dispozitivele tehnice, care au marcat succesul erei cinematografice, au fost camera obscură și lanterna magică.

Fenomenul optic al mișcării imaginilor prin succesivitate s-a oprit la funcția psihologică de memorare a ultimelor fotograme. În

termeni tehnici persistența viziunii, capacitatea de înregistrare a imaginii pentru câteva fracțiuni de secundă, au demarat un concept de formare a unui sistem complex, care înșela ochiul în procesul iluzoriu al continuității.

Întrucât, lumina este factorul de decizie al formării imaginii, maeștrii tehnicieni ai avangardei cinematografice: Ottomar Anschütz, George Eastman, Edward Muybridge, Louise Le Prince, William Friese Greene au speculat acest element natural, combinând prin obturație, în intervale exacte, pătrunderea luminii în spațiul obscur al proiecției.

În istoria civilizațiilor orientale s-a înregistrat apariția unor mijloace de impresie a imaginilor animate odată cu piesele de teatru din timpul dinastiei Chou (1100 î.Hr) când funcția de cinemascop era îndeplinită de o lampă și o oglindă, formând conturul de umbre pe un pergament ca suport de proiecție.

Un exemplu izolat al compoziției luminii ca organism viu, care dă forma obiectelor prin refracție, îl reprezintă experimentul lui Arnaud de Villeneuve sau Arnaldus de Villa Nova¹ care a folosit efectul fascicolului de lumină trecut printr-un orificiu strâmt și a creat un dispozitiv de proiecție al imaginilor vivante din exteriorul camerei unde se imprima pe perete acțiunea actorilor, conturați de lumina naturală a soarelui.

Cinematograful este cel care ajută ca în fața ochilor noștri să apară douăzeci și patru de imagini într-o secundă astfel, prin mișcarea rapidă a unui lemn aprins la un capăt vom crea ochiului uman iluzia unei linii de foc și descoperim definită „persistența retiniană”. Încercări de realizare a aparatului de filmat sunt întâlnite la Faraday (o roată), fizicianul John Herschel crează o jucărie optică cu desene, Filton și doctorul Paris inventează taumatropul. Le urmează cu mai multă aplicație Plateau, Stampfer

¹Arnaldus de Villanova (1235 – 1311): alchimist din secolul XIII care a studiat chimia, medicina și fizica, precum și filosofia arabă